

Davetçinin En Zor İŖi 'Diğer Davetçiler'ledir

Nureddin Yıldız'ın Musab bin Umeyr Davetçi Okulu için yaptığı "Musab Olmak" (3.) dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Allah'a davetle meşgul insanın -hocanın- insan olarak karşılaşılabileceği pek çok sorun vardır. Çünkü değil hoca-davetçi, peygamber bile olsa insan, insanlıktan terfi etmiyor.

İnsanın karşılaşılabileceği en önemli sıkıntılardan biri füturdur. Fütur, Arapça bir kelimedir ve bıkip usanmak anlamına gelir. Yedi-sekiz sene önceki bir konferansını dinlediğinizde bir hocanın, bakıyorsunuz ki mangalda kül bırakmıyor, asıp kesiyor. Aynı insanı sekiz sene sonra, yazlığındaki bahçesinde marul toplarken görüyorsunuz. Hastalanmıştır, sesi kesilmiştir, hastası vardır; mazur dersiniz. Bakıyorsunuz ki sekiz sene sonra, "filancalar aşırı gidiyorlar" diyor. Bu bir sıkıntı: Dünkü hızını bugün kaybetmiş hoca görüntüsü.

Dün cihadı bir mecburiyet görüp bugün nerdeyse cihadı sözlükten çıkaracak kadar tersleşmek. Dün üç sahife Kur'an okumayı hiç okumamak görüp en az otuz sahifeyle yükümlü tutan ve heyecanlı-abartılı isteklerde bulunan ama bugün, belki de hiç okumayan bir profil. Kendisi açısından grafiği düşerek ilerliyor bu kimse. Dün 5 olan puanını bugün 6 yapması gerekirken, 4'e düşmüş. Hâlbuki iki günü denk olan bile zararda görülüyor dinimizce.

Bundan da önemlisi: Müslümanlar, önderlerini izleyerek Müslümanlık yaşarlar. Ashab-ı kiram, Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme bakarak Müslümanlık yaşadı. Tâbiin nesli de ashab-ı kirama baktı. İnsanlar -haklı olarak- şahıslara bakıp İslam'ı izliyorlar. Dolayısıyla bir davetçinin yükseliş ve inişleri, sadece o şahsın ahireti açısından mesele oluşturmuyor.

Önde duruş, insanlar tarafından kayıt altına alınıyor. Aynı kişi gevşek politikalar ve şahsiyetsiz işler yapmaya başlayınca bunun bedelini İslam öder. Dik duran, taviz vermeyen bir hoca efendiyle insanlardan önce kaçacak delik arayan hoca arasındaki fark budur.

Kıyamet gününde insanlar Allah'ın huzuruna çıktıklarında, başları belaya girince ve cehennemi önlerinde görünce de hocaları göstereceklerdir. Çare yok; herkes sığınacak bir yer arayacak çünkü. Zira Müslüman'ın Müslümanlığını yaşaması başka şey, başkalarının sorumluluğunu da taşıması başka. Nasıl ki bir Müslüman, birini namaza başlattığında o kişi namaz kıldıkça ecir kazanıyor, sigaraya başlatan da neden her sigaradan pay almasın? Adalet bunu gerektirir.

Allah'a davet için yola çıkan biri, trafik kazasını hesap ederek sürat yapmayan ve kurallara uyan şoför gibi olmalıdır. Gaza sonuna kadar basıp nereye giderse gitsin der gibi arabayı sürüklersen yol senin için çabuk biter... Davetçi böyledir; karda-baharda-yağmurda arabanın kullanılışı farklıdır. İnsanların zor şartlarda yaşadığı, kıt kanaat karınlarını doyurabildiği bir ortamda Allah'a davette bulunan biri başka; Doğu Türkistan gibi, insanların kendi saçlarına bile casus izleme cihazlarının konduğunu vehmettikleri bir yerde davet başkadır.

Davet, bütünüyle insan üzerinden yapılıyor. Akli-şehveti, başkalarıyla dostluğu-düşmanlığı olan, sürekli gelişmek isteyen, mal düşkünü ve dert küpüdür insan. Ve davetçi, bu dert küpünü taşıyacak sırtında. Üstelik bir-iki kişi değil, insanlığı muhatap alıyorsun. Şeytanın insanı içkiye başlatmak için bin planına karşı, içkiden insanı uzak tutmak için bin bir planla yola çıkmak zorundasın.

Bu işin, insanı 'delirten' bir tarafı vardır. 950 sene boyunca Nuh aleyhisselam, en üst seviyede ihlasla davetçilik yaptı ama elinden gelmedi nihayetinde. İbrahim aleyhisselam ona keza. **Peygamberleri bunaltan bir mesleği omuzlama iddiasıyla Müslüman olarak yola çıkılınca evvela bu bilinecek: Bir dert yumağının içine dalınıyor. Deyim yerindeyse bir oda kadar arı kovanının içine maskesiz girecek ve oradan bal alacaksınız.**

Zaten bunun için **وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ** buyruluyor: “Allah’a davet edenden daha güzel sözlü kim olabilir?”

Çetin bir iş bu ve herhangi bir insanın, Kur’an okumayı öğretmesi gibi ve o kadar kolay da değildir. Memleketimizde yüz binlerce insana Kur’an öğretilmiş, hafız olmaları sağlanmış ama Kur’an ahlaklı yüz kişi yetiştirmek hâlâ zordur. Kur’an’ı öğretmek zor değildir; çocuğun önüne bir tablo koyarsınız ve en fazla yirmi beş derste bütün iş halledilir. Yirmi altıncı derste de bisiklet ödülü gelir. Bitti.

Ama Allah’a davetçi, yirmi beş sene sonra bile bitmeyecek programa çağırır: Namaz. Çok zevk alınan alkölü bırakmaya çağırır. Sövme, der; hâlbuki o kişi söverek boşalıyordu. İnsanların kıyafetleriyle uğraşacaksınız, düzelip düzelmediğini tekrar kontrol edeceksin...

Her hastalıktan anlayan ama imkânsızlık sebebiyle taşlardan bile ilaç yapmak zorunda olan biridir davetçi. Alkol müptelası sana gelecek; sen bulacaksın daha doğrusu. Namaz kılmayan sana gelecek; sen bulacaksın daha doğrusu. Karısını döven-kocasına hakaret eden seni bulacak; sen bulacaksın daha doğrusu. Baba-evlat arasını ıslah etmen gerekecek. Her şeyi düzeltsen bakacaksın ki mahalle camisinde cemaat az; insanları camiye toplayacaksın.

Cenaze olunca imam namazı kıldırarak, üç kuruşunu almış olduğu için çekip gidecek; o cenazeyi ibrete sen dönüştüreceksin. Mahalle hocaları-hafızlar, cenaze evine Yasin okumak için gidecekler, yemek yiyecekler. Sen ise yemekten sonra gideceksin ve insanlara konuşup onların gözyaşlarını akıtacaksın.

Sen davetçisin, işin hiç bitmez. Çünkü sen, yeryüzünde asırlarca Allah diyerek dolaşan peygamberlerin vekilisin; Diyanet memuru değilsin. Dini üzerinden geçinen biri değilsin; dinini geçindirmek zorunda olan birisin. Senin elinden kazanan din olacak; sen kazanmayacaksın ondan.

Şuraya ulaşmamız gerekiyor: İnsanız ve belli bir takat kapasitemiz var. Karşımızdaki, davamızın malzemesi olanlar da insandırlar, onlar da bütün olarak bakıldıklarında dert küpüdürler. Erkeğin derdi ayrı, kadının-çocuğun ayrı, fakirin ayrı, namaz kılanın başka derdi var, sarhoşun başka... Davetçi, hepsiyle muhataptır. Allah’a davet eden biri olarak senin 'uzmanlık alanın' insandır. Ama Kur’an kursu hocasının uzmanlık alanı, Kur’an öğretmektir. Alanı İslam’ın milyon beklentisinden bir tanesidir onun. Davetçi ise böyle değil.

Kur’an-ı Kerim hocasından derin fıkıh meseleleri beklenmez. İmamlardan da -maalesef- beklenmez. Maalesef diyorum çünkü doğrusu böyle değil. Mihrabın büyüğünün sahibi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem öyle değildi, Ebu Bekir radiyallahu anh değildi. İnsanlar, “o hoca namaz kıldırıyor” diye düşünür sadece ve soruyu ona sormazlar. Davetçi, ise insanların şikâyetini-hastalığını dinler, adamın oğlu askerden telefon etmediği için canı sıkılıyordur, onu anlatır, dua ister...

Kendimi iyi bir davetçi örneği olarak sunduğumdan değil ama mikrofon karşısında bulunduğum uzun yıllardan beri karşılaştığım soruların en zorları, benim gibi mikrofon önünde bulunan veya hoca olarak bilinen kimseler hakkındakilerdir. Davetçilik o kadar zor bir şeydir ki öbür davetçinin hesabını da sen vermek zorundasındır.

Konferans çıkışında insanların soracakları şeyin kendi dertleri olduğunu düşünürsünüz ama öyle olmaz: “Geçen gün de konferansa filanca gelmişti...” diye başlarlar. Horoz dövüştürür gibi hoca-davetçi

dövüştürmek isterler. Hepinizi protesto ediyorum, deyip çıkamazsınız oradan. Böyle yaparsan, bir saat önce konuştuğun her şeyi çöpe atmış olursun. Sorusunu cevaplarsan da şeytan, iki ismi birbirine düşürecek bir fırsat yakalamış oluyor.

Davetçinin en zor işi, diğer davetçilerle aynı peygamberin ümmeti olduğunu ve aralarında renk değil ton farkı olduğunu anlatma zorluğudur.

Bir ilim adamını kim takdir edebilir? Eğer takdir edilecek olan 5 kiloysa, onu 6 kiloluk biri takdir edebilir. Kendisi 5 kilo olan, 6 kiloyu kaldıramaz. Adam Kur'an'ı en son yirmi sene önce, babasının cenazesinde okumuş, onu da belki okumamış da dinlemiş sadece, Kur'an'la bağı bu kadar. Bir başlıyor ki: "A şahsının çok iyi ilmi var hocam... Çok muhteşem..." Zannedersin ki onun ilmini takdir ettiğine göre herhâlde Ezher'de şeyh olsa gerek bu.

Ama maksadını hemen belli eder aslında: O hocanın ağzındaki ruhsatı senden de almaya çalışır. Burada iki yalan var: O hocanın gerçekten büyük âlim olduğuna inanıyorsun madem, niye benden onay istiyorsun? Çünkü senin kalbin de mutmain değil aslında. Filanca hoca efendi, ev kredisinin alınabileceğini söylüyor... Al o zaman? Verilen fetvanın doğru olmadığını aslında bildiği için teyidine ihtiyaç duyuyor. "Sen de aynısını söyleyen seni de seveceğiz" demektir bu.

Burada yalanla çemberlenmiş bir tuzak var. Allah'a davet eden kimse bu sorunu da çözecek.

Davetçi, işini özümsemelidir. Musab bin Umeyr gibi, bir gün çamaşırların bile olmadan dünyadan ayrılacağını bileceksin ve bu sana lezzet verecek. İcap ederse açlık-fakirlikten lezzet alacaksın. Hatta Ömer bin Hattab gibi olacaksın. Bir gün önüne bal şerbeti getirildiğinde elini şakağına koyacaksın da "Korkuyorum ki Allah, أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا (Siz zaten dünyada iyi şeyler yiyip hakkınızı bitirmiştiniz.) der bana..." diyeceksin.

Çünkü kıtlık zamanında, ağaç kabuğu yediği günleri lezzetle hatırlıyor. Eziyetler lezzete dönüşmüş ve lüksten bunalıyor.

Allah'a davet eden kimse, kendisindeki zafiyetleri bilecek. Bunun için de sağlığına dikkat ettiği gibi moral kaynaklarına dikkat edecek. Çok basit bir örnek verelim: Yarın evlilik için bir masaya oturduğunuzda, eş adayınıza "Benden ne istiyorsun?" diye soracaksınız, o da size soracak. Tavsiyem şudur ki, eğer davetçi olarak yola devam edecekseniz bir cümle kullanın: Benim Hadice'm olacaksın ve daraldığımda bana hep moral vereceksin, başka da bir şey istemiyorum.

Çünkü davetçilerin en büyük handikapları ve aşamadıkları sorun, akşam eve geldiklerinde kendilerini dert dünyasında bulmalarıdır. Zaten akşama kadar elin insanlarıyla uğraşıp dert küpü olmuştur adam, Allah da "evinde sekinen seni bekliyor" buyurmuştur. Evine gider, daha kapıyı açmadan, "Kaçta geldiğini biliyor musun! Bu çocuklarla delirdim burada, neredeydin sen!" diye başlayan bir kadın bulduğu zaman karşısında, uf puf edip camdan bile atlar insan. Dinlenmeye gelmişsindir, matkapla karşıladılar seni.

Bir kadın düşününüz, çocuklarına diyor ki: Yavrum, babanız ümmet-i Muhammed'in dertleriyle yoğrulmuş bir adamdır, kim bilir kaç sarhoş bunaltmıştır bugün babanızı. Kim bilir hangi savcılıkta ifade veriyordur şimdi... Babanız gelince elini öpüp tatlı tatlı oturuyorsunuz, babayı üzme yok, tamam mı...

Bir de şunu düşünün ki akşamki hesaplaşmalarda unutulmasın diye gelir gelmez konuşulmak üzere not tutmuş kadın.

Tabii ki davetçi, bu meselelerde peşinen haklı değil. Peygamber aleyhisselam Efendimiz de ümmeti için çalışıyordu, buna rağmen ailesinin dünyevî ihtiyaçlarıyla ilgilendi. Efendimiz aleyhisselam sürekli maddî

sıkıntılar da çekmedi; Hayber'in fethinden sonra bitti onlar. Buna rağmen, "Ah Hadice..." dediği günleri hiç bitmedi.

Aişe radiyallahu anha bile, "Yeter ya Resûlallah, o ihtiyar kadını anma" dedi. Ne cevap verdi Efendimiz: "Nasıl anmam Aişe. Bugünlere onun sayesinde geldik."

Hadice radiyallahu anhanın Efendimiz aleyhisselama desteği hususunda bir bilgi yanlışı da yaygındır: Hadice anamızın zengin olduğu ve malını Allah için sürekli harcadığı. Evet, zengindi ama 'fabrikatör' değildi. Beş-on top kumaş alacak sermayesi vardı, fakir değildi o kadar.

Efendimiz aleyhisselam onunla yirmi beş yaşında evlendi, kırk yaşında peygamberlik geldi. On beş sene. Peygamberliğinin üçüncü senesinde, Şiba vadisinde muhasara edilip aç bırakıldı Efendimiz. Açlıktan ağaç kabuklarını yediler. Evliliğinin on sekizinci senesiydi. Peki orada niye ağaç kabuğu yedi Efendimiz ve ashabı, madem Hadice'nin parası vardı?

Çünkü o zamana gelene kadar kuruşu kalmamıştı Hadice anamızın. Hadice anamız, o gönlü parasıyla kazanmadı. Kur'an-ı Kerim'in, "Ey örtüsüne bürünen!" deyip kıyamete kadar gelecek milyarlarca insanın yükünü omuzlarına yüklediği anda Hadice geldi ve "korkma, Allah seni utandırmaz, ben arkadayım" dedi. Onu unutmadı Efendimiz.

Dünyadan ve Türkiye'den tanıdığım, oturup kalktığım, evine girip çıktığım yüzlerce âlim ve davetçi arasından, "Hapishaneye girdiğim için filan işi beceremedim" diyene rastlamadım. Ama açık veya dolaylı olarak pek çok kimseden, "evden bize destek çıksaydı o işi yapardım" diyene rastladım. Hanımının da gelip akşam not tutmaya yardım etmesi değil söz konusu olan.

Bir davetçinin, Hadice'nin "Arkadayım, korkma!" sözünden başka bir şeye ihtiyacı yoktur. Bu sözle bir davetçi, Hasan el-Benna olur ve yüz sene sonra sönmeyecek bir meşaleyi de yakar Allah'ın izniyle.

Bu konuya dair hararetli tavsiyem, akademik unvanı sizin düzeyinizde olan bir kadınla evlenmemenizdir. Bu evliliğin 'caiz' olup olmaması bakımından demiyorum. Yukarıda bahsettiğim başarıyı yakalayamazsınız. O kadının kötü olacağı anlamında da söylemiyorum.

Bizim için muteber olduğundan değil ancak örnek vermek için zikredelim: Dört yıllık yüksekokul mezunu bir kızla sen de dört yıllık yüksekokul mezunu isen evlenmemelisin. O kadın, doktora yapmış biriyle evlenmelidir.

Şeytanın ilk kurcalayacağı nokta bu ayardır. Önceleri, "ne demek canım, bizim diplomamızın ne önemi var..." gibi başlayacak, altı ay geçmeden de "getir diplomayı bakalım, hangisinde farklı yazıyor" olacaktır o.

Diploma tokuşturmasından başlayan bu kavga da huzur bulmak ve sekine için gittiğin evde hep belanı bulmana dönüşecektir.

وَصَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.